ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1991

Vyhlásené: 15.10.1991 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

395

PŘEDSEDNICTVO ČESKÉ NÁRODNÍ RADY

vyhlašuje úplné znění zákona České národní rady č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, jak vyplývá ze změn a doplnění provedených zákonem České národní rady č. 31/1984 Sb. a zákonem České národní rady č. 390/1991 Sb., o předškolních zařízeních a školských zařízeních

ZÁKON České národní rady o školských zařízeních

Česká národní rada se usnesla na tomto zákoně:

ČÁST PRVNÍ
ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 1

(1) Předškolní zařízení a školská zařízení jsou součástí školské výchovně vzdělávací soustavy; v právních vztazích vystupují svým jménem a mají odpovědnost vyplývající z těchto vztahů, pokud není dále stanoveno jinak.

(2) Předškolní výchovu zabezpečují předškolní zařízení. Výchovu mimo vyučování, systém dalšího vzdělávání učitelů a ostatních školských pracovníků a odborné služby školám, předškolním zařízením a školským výchovným zařízením zabezpečují školská zařízení.

ČÁST DRUHÁ
PŘEDŠKOLNÍ ZAŘÍZENÍ

§ 2

Předškolní výchova zabezpečuje uspokojování přirozených potřeb dítěte a rozvoj jeho osobnosti; probíhá ve spolupráci rodiny a předškolního zařízení.

§ 3

(1) Předškolními zařízeními jsou mateřská škola a speciální mateřská škola.

(2) Mateřská škola a speciální mateřská škola navazují na výchovu dětí v rodině a v součinnosti s rodinou zajišťují všestrannou péči dětem zpravidla ve věku od tří do šesti let.

(3) Mateřská škola rozvíjí specifické formy výchovného působení na děti. Působí rovněž na děti zdravotně, výchovně a sociálně ohrožené a na děti talentované.

(4) Speciální mateřská škola zajišťuje péči o děti mentálně nebo smyslově nebo tělesně postižené nebo o děti s vadami řeči, o děti s více vadami a o děti nemocné nebo zdravotně oslabené umístěné ve zdravotnickém zařízení.

(5) Mentálně nebo smyslově nebo tělesně postižené děti a děti s vadami řeči mohou být zařazeny do mateřské školy podle odstavce 3 nebo do speciálních mateřských škol.

(6) Mateřská škola a speciální mateřská škola se zřizují především jako mateřská škola a speciální mateřská škola s celodenní i polodenní péčí; mohou být zřizovány i jako školy internátní.

§ 4

zrušen

§ 5

zrušen

§ 6

zrušen

§ 7

zrušen

ČÁST TŘETÍ
ŠKOLSKÁ ZAŘÍZENÍ

§ 8

Školskými zařízeními jsou školská výchovná zařízení a školská účelová zařízení.

DÍL PRVNÍ
ŠKOLSKÁ VÝCHOVNÁ ZAŘÍZENÍ

§ 9

Školskými výchovnými zařízeními jsou zařízení pro zájmové studium, školská zotavovací zařízení, školská výchovná zařízení pro výchovu mimo vyučování a školská zařízení pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče.

Zařízení pro zájmové studium

§ 10

Zájmovému studiu umění slouží školské ústavy umělecké výroby, zájmovému studiu jazyků státní jazykové školy, zájmovému studiu stenotypistiky a psaní strojem státní těsnopisné ústavy.

§ 11

zrušen

§ 12
Školský ústav umělecké výroby

(1) Školský ústav umělecké výroby svou výchovnou a vzdělávací činností pečuje o udržování tradičních a rozvíjení nových výtvarných projevů, technik a praktických poznatků v oborech lidové umělecké výroby a uměleckých řemesel.

(2) Ústav uskutečňuje zejména zájmovou výchovu a výuku žáků a dospělých zaměřenou na oblast lidové umělecké výroby, odbornou výchovu a výuku žáků a dospělých pro potřebu právnických osob a fyzických osob zabývajících se lidovou uměleckou výrobou a uměleckými řemesly, pokud není zajišťována příslušnými středními školami, a tvorbu návrhů vzorů a technické dokumentace potřebných k zájmové i odborné výchově a výuce žáků a dospělých v oblasti lidové umělecké výroby a uměleckých řemesel.

(3) Ústav může být zřízen jako součást střední umělecké školy; své úkoly plní prostřednictvím kurzů, a to i za úplatu.

§ 13

zrušen

§ 14
Státní jazyková škola

(1) Státní jazyková škola poskytuje jazykové vzdělání v hlavních světových jazycích i jazycích jiných; organizuje též vyučování jazykům s odborným zaměřením a připravuje po jazykové stránce pro výkon činností v mezinárodních stycích, pro překladatelskou, tlumočnickou a jinou činnost.

(2) Studium na státní jazykové škole může být ukončeno státní jazykovou zkouškou; tuto zkoušku může vykonat i občan, který na státní jazykové škole nestudoval. Státní jazyková škola může plnit své úkoly za úplatu.

(3) Státní jazykovou školu lze též zřídit jako součást střední školy nebo základní školy.

§ 15
Státní těsnopisný ústav

(1) Státní těsnopisný ústav školí a doškoluje v oboru českého a cizojazyčného těsnopisu, psaní na stroji, obchodní korespondence, stenotypistiky v českém jazyce a cizích jazycích, techniky, mechanizace a racionalizace administrativy a sekretářských prací. Státní těsnopisný ústav může plnit své úkoly za úplatu.

(2) Studium oborů, jimž státní těsnopisný ústav vyučuje, může být ukončeno státní zkouškou.

Školská zotavovací zařízení

§ 16
Škola v přírodě

(1) Škola v přírodě je školské zotavovací zařízení, které umožňuje pobyt dětí z předškolních zařízení a žáků škol nebo jednotlivých tříd, popřípadě pobyt vybraných skupin žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení školní výchovně vzdělávací práce. Jejím posláním je kompenzace negativních vlivů životního prostředí na zdravotní stav dětí a žáků žijících v územích s postiženým životním prostředím.

(2) Do školy v přírodě se vysílají děti z předškolních zařízení, žáci základních škol, žáci speciálních základních škol, zvláštních škol, pomocných škol a žáci těch ročníků víceletých gymnázií odpovídajících nejvýše devátému ročníku základní školy.

(3) Školské úřady mohou zřizovat a spravovat školu v přírodě též mimo své územní obvody v dohodě se školským úřadem a obci, v jejichž územním obvodu má být škola v přírodě zřízena.

(4) Vláda České republiky stanoví pro účely tohoto zákona nařízením území s postiženým životním prostředím. V těchto územích se školy v přírodě nezřizují ani nekonají.

Školská výchovná zařízení pro výchovu mimo vyučování

§ 17

(1) Výchova mimo vyučování je součástí péče o výchovu a vzdělávání; organizují ji školy a školská výchovná zařízení pro výchovu mimo vyučování.

(2) Školskými výchovnými zařízeními pro výchovu mimo vyučování jsou střediska pro volný čas dětí a mládeže, školní družina, školní klub, školní knihovna a domov mládeže.

§ 18

zrušen

§ 19
Střediska pro volný čas dětí a mládeže

(1) Střediska pro volný čas dětí a mládeže plní funkci výchovně vzdělávací a rekreační.

(2) Středisky pro volný čas dětí a mládeže jsou domy dětí a mládeže s širokou zájmovou působností a stanice zájmových činností specializované na konkrétní zájmové oblasti.

(3) Středisko pro volný čas dětí a mládeže může poskytovat své služby za úplatu.

§ 20
Školní družina a školní klub

(1) Výchově, vzdělávání a rekreaci žáků základní školy, základní školy pro smyslově postižené žáky, základní školy pro žáky s více vadami, základní školy pro žáky s vadami řeči, zvláštní školy nebo pomocné školy, popřípadě zvláštní školy pro tělesně postižené žáky, základní školy při zdravotnických zařízeních slouží v době mimo vyučování a v době školních prázdnin školní družina a školní klub. Školní družina je určena pro žáky prvního stupně, školní klub pro žáky ostatních ročníků těchto škol a pro žáky těch ročníků víceletých gymnázií odpovídajících nejvýše devátému ročníku základní školy.

(2) Školní družina a školní klub mohou být zřízeny i jako součásti školy.

§ 21
Školní knihovna

(1) Školní knihovnu jako součást jednotné soustavy knihoven tvoří školní žákovská knihovna a školní učitelská knihovna.

(2) Školní knihovna se zřizuje jako součást školy; své služby může poskytovat i veřejnosti, a to za úplatu.

§ 22
Domov mládeže

(1) Domov mládeže zabezpečuje žákům středních škol výchovu, ubytování a stravování. Obsah výchovné činnosti v domově mládeže navazuje na obsah výchovně vzdělávací práce střední školy.

(2) Domov mládeže se může zřídit i jako součást školy.

Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy a preventivně výchovné péče

§ 23

(1) Výkon ústavní výchovy mládeže zajišťují dětské domovy. Výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy mládeže s poruchami chování zajišťují speciální výchovná zařízení; výkon ústavní výchovy zajišťují též internátní speciální školy. Diagnostické úkoly při výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy plní diagnostické ústavy. Preventivně výchovnou péči o mládež s negativními jevy chování zajišťují střediska výchovné péče o mládež.

(2) Školská zařízení pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy zajišťují mládeži s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou výchovnou, hmotnou a sociální péči. Tuto péči může zajišťovat i středisko výchovné péče o mládež.

§ 24
Dětský domov

(1) Dětský domov je internátní výchovné zařízení pro výkon ústavní výchovy mládeže; zajišťuje výchovnou, hmotnou a sociální péči mládeži s normálním duševním vývojem, která ze závažných důvodů nemůže být vychovávána ve vlastní rodině a nemůže být osvojena nebo umístěná v jiné formě náhradní rodinné péče.

(2) Mládež, u níž se předpokládá dlouhodobý pobyt v dětském domově, je vychovávána v dětském domově rodinného typu.

(3) Dětský domov pečuje o mládež od tří do osmnácti let, popřípadě do ukončení přípravy na povolání.

Speciální výchovná zařízení

§ 25

(1) Speciální výchovná zařízení uvedená v § 26 až 28 jsou internátní výchovná zařízení pro výkon ochranné výchovy nebo ústavní výchovy obtížně vychovatelné mládeže.

(2) Speciální výchovná zařízení jsou diferencována podle věku, pohlaví, stupně obtížnosti výchovy a podle mentální úrovně mládeže.

§ 26
Dětský výchovný ústav

Dětský výchovný ústav pečuje o obtížně vychovatelnou mládež do doby, než ukončí docházku do základní školy nebo do zvláštní školy, popřípadě než ukončí přípravu na povolání.

§ 27
Výchovný ústav pro mládež

Výchovný ústav pro mládež pečuje o obtížně vychovatelnou mládež, která ukončila docházku do základní školy nebo do zvláštní školy; v péči ústavu mládeže zůstává do osmnácti, popřípadě do devatenácti let, byla-li jí ochranná výchova nebo ústavní výchova prodloužena soudem.

§ 27a
Výchovný ústav pro děti a mládež

Dětský výchovný ústav a výchovný ústav pro mládež lze zřizovat i jako společné zařízení.

§ 27b
Výchovný ústav pro nezletilé matky

Výchovný ústav pro nezletilé matky pečuje o nezletilé matky, kterým byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova, a jejich děti.

§ 28
Ústav s výchovně léčebným režimem a oddělení s výchovně léčebným režimem

(1) Ústav s výchovně léčebným režimem pečuje po dobu nezbytné potřeby o mládež z dětských domovů a speciálních výchovných zařízení, u níž byla zjištěna přechodná nebo trvalá duševní porucha takového druhu a stupně, že nemůže být vychovávána v ostatních zařízeních pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy.

(2) Součástí speciálních výchovných zařízení mohou být oddělení s výchovně léčebným režimem.

Diagnostické ústavy

§ 29

(1) Diagnostické ústavy jsou internátní výchovná zařízení, která komplexně vyšetřují z hlediska psychologického a pedagogického mládež s nařízenou ústavní výchovou nebo uloženou ochrannou výchovou nebo mládež, o jejímž umístění do výchovného zařízení rozhodl předběžným opatřením okresní úřad (Magistrátní úřad hlavního města Prahy), popřípadě mládež, o jejíž umístění do výchovného zařízení požádali okresní úřad (Magistrátní úřad hlavního města Prahy) zákonní zástupci, a zprostředkovávají její zdravotní vyšetření. Mládež rozmísťují do příslušných typů dětských domovů a speciálních výchovných zařízení, popřípadě do internátních speciálních škol.

(2) Diagnostické ústavy poskytují po přechodnou dobu výchovnou péči mládeži zadržené na útěku od rodičů nebo jiných osob, popřípadě z institucí odpovědných za její výchovu.

(3) Diagnostické ústavy se člení na dětské diagnostické ústavy (§ 30) a diagnostické ústavy pro mládež (§ 31).

§ 30
Dětský diagnostický ústav

Dětský diagnostický ústav plní diagnostické úkoly uvedené v § 29; vede evidenci mládeže umístěné v dětských domovech a dětských výchovných ústavech ve svém územním obvodu.

§ 31
Diagnostický ústav pro mládež

Diagnostický ústav pro mládež plní diagnostické úkoly uvedené v § 29; vede evidenci mládeže umístěné ve výchovných ústavech pro mládež.

§ 31a
Středisko výchovné péče pro děti a mládež

(1) Středisko výchovné péče pro děti a mládež poskytuje všestrannou preventivně výchovnou péči dětem a mládeži s negativními jevy chování, pokud nejsou důvody pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve speciálních výchovných zařízeních.

(2) Středisko výchovné péče pro děti a mládež může být zřízeno jako internátní výchovné zařízení.

(3) Středisko výchovné péče pro děti a mládež může plnit své úkoly za úplatu.

§ 31b

(1) Funkci školských výchovných zařízení plní též zařízení sociální péče, v nichž se občanům se změněnou pracovní schopností poskytuje vzdělání a výcvik pro vhodná pracovní uplatnění podle předpisů o sociálním zabezpečení; tato zařízení mohou plnit též funkci střediska praktického vyučování.[4])

(2) Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky a ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky (dále jen „ministerstvo školství“) stanoví obecně závazným právním předpisem podrobnosti o vzdělávání a výcviku v těchto zařízeních.

DÍL DRUHÝ
ŠKOLSKÁ ÚČELOVÁ ZAŘÍZENÍ

§ 32

Školská účelová zařízení pomáhají předškolním zařízením, základním školám, speciálním školám, středním školám a školským výchovným zařízením plnit výchovně vzdělávací úkoly; zabezpečují také další vzdělávání pedagogických pracovníků nebo hmotnou péči o žáky po dobu jejich pobytu ve škole.

Zařízení výchovného poradenství

§ 33

zrušen

§ 34
Výchovný poradce

Základní školy, speciální školy a střední školy zajišťují úkoly výchovného poradenství výchovnými poradci. Předpoklady kvalifikace výchovného poradce stanoví ministerstvo školství vyhláškou.

§ 35
Pedagogicko-psychologická poradna

(1) Pedagogicko-psychologická poradna pomáhá řešit výukové a výchovné problémy dětí předškolních zařízení, žáků základních škol, středních škol a speciálních škol a školských výchovných zařízení, pomáhá při profesionální orientaci žáků a zajišťuje pro předškolní zařízení, školy a školská výchovná zařízení odborné pedagogicko-psychologické služby.

(2) Pedagogicko-psychologická poradna provádí pedagogicko-psychologická vyšetření dětí a žáků, poskytuje metodickou pomoc pedagogickým pracovníkům a výchovným poradcům ve školách a psychologům ve školských výchovných zařízeních.

§ 35a

zrušen

§ 36

zrušen

§ 37

zrušen

§ 37a

zrušen

§ 38

zrušen

Zařízení školního stravování

§ 39
Školní jídelna

(1) Školní jídelna zabezpečuje stravování dětí a žáků a pracovníků předškolních zařízení, škol a školských zařízení.

(2) Školní jídelna může zajišťovat dětem a žákům a pracovníkům předškolních zařízení, škol a školských zařízení další stravovací služby a podle místních podmínek při dodržení hygienických a bezpečnostních norem může také poskytovat stravovací služby pro veřejnost, a to za úplatu.

(3) Školní jídelnu lze zřídit jako součást předškolního zařízení, školy nebo školského výchovného zařízení.

§ 40

zrušen

§ 41

zrušen

Ostatní účelová zařízení

§ 42
Školní hospodářství

(1) Školním hospodářstvím se rozumí školní statek, školní polesí, školní rybářství a školní zahradnictví.

(2) Školní hospodářství se zřizuje při střední zemědělské škole, střední zahradnické škole, střední vinohradnické škole, střední chmelařské škole, střední lesnické škole a střední rybářské škole.

(3) Školní hospodářství plní účelové poslání spočívající ve vytváření podmínek pro praktické vyučování žáků a jejich zájmovou odbornou činnost a v rozvíjení odborné pedagogické práce učitelů škol při současném zajišťování zemědělské nebo lesnické nebo rybářské výroby.

§ 43

zrušen

§ 44

zrušen

ČÁST ČTVRTÁ
ZÁVĚREČNÁ A ZRUŠOVACÍ USTANOVENÍ

§ 45

(1) Vláda České republiky stanoví nařízením podmínky a výši poskytování dotací soukromým předškolním a soukromým školským zařízením.

(2) Ministerstvo školství vydává obecně závazné právní předpisy o činnosti předškolních zařízení a školských zařízení uvedených v tomto zákoně, pokud tato působnost podle zvláštního zákona nepřísluší jinému ústřednímu orgánu státní správy.

(3) Ministerstvo školství stanoví vyhláškou délku studia a učební plány a podrobnosti o státních jazykových zkouškách ve státních jazykových školách.

(4) Ministerstvo školství stanoví vyhláškou typy a druhy speciálních mateřských škol.

(5) Podrobnosti o výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy stanoví ministerstvo školství v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány obecně závazným právním předpisem.

(6) Ministerstvo školství schvaluje pokusné ověřování organizace a forem výchovně vzdělávací práce v předškolních zařízeních a školských zařízeních.

(7) Ministerstvo školství může zřizovat další školská účelová zařízení, která nejsou uvedena v tomto zákoně.

(8) Ministerstvo školství může určit druhy školských zařízení, které lze slučovat a jaké bude jejich organizační postavení.

§ 46

zrušen

§ 47

Zrušují se:

1. § 3, 4 a § 22 až 24 zákona č. 186/1960 Sb.,o soustavě výchovy a vzdělávání (školský zákona),
2. § 21 vládního nařízení č. 59/1964 Sb., o úkolech národních výborů při péči o děti,
3. vládní vyhláška č. 72/1961 Sb., o zřizování jeslí a mateřských škol ve společných budovách.

Čl. II

zákona České národní rady č. 390/1991 Sb., o předškolních zařízeních a školských zařízeních:

1. Postavení předškolních zařízení a školských zařízení zřízených podle dosavadních předpisů se upravuje podle § 1 odst. 1 tohoto zákona nejpozději do 31. prosince 1994.
2. Společná zařízení jeslí a mateřské školy zřízená podle dosavadních předpisů se zruší nejpozději do 31. prosince 1994. Podle potřeby se třídy mateřské školy mění na mateřskou školu podle tohoto zákona.
3. Dětské útulky zřízené podle dosavadních předpisů se zruší nejpozději do 31. prosince 1992.

§ 48

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. září 1978.

Zákon České národní rady č. 31/1984 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon České národní rady o státní správě ve školství a zákon České národní rady o školských zařízeních, nabyl účinnosti dnem 1. září 1984 kromě ustanovení, kterým se mění a doplňuje § 24 zákona České národní rady o státní správě ve školství; toto ustanovení nabylo účinnosti dnem vyhlášení.

Zákon České národní rady č. 390/1991 Sb., o předškolních zařízeních a školských zařízeních, nabyl účinnosti dnem vyhlášení.

Burešová v. r.

4) § 37 a 38 zákona České národní rady č. 129/1975 Sb., o působnosti orgánů České socialistické republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
§ 61 školského zákona.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.